

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, що мешкають на окупованих територіях, для отримання, обміну, відновлення паспорта громадянина України

ЗАКОНОДАВСТВО:

Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 302 Про затвердження зразка бланка, технічного опису і Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилки, вилучення, повернення державі, визнання недійсним і знищення паспорта громадянина України (далі по тексту - Порядок)

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/302-2015-%D0%BF>

Постанова Кабінету Міністрів України № 289 від 04.06.2014 Про затвердження порядку оформлення документ, який підтверджує громадянство Україна, засвідчує особа або її спеціальний статус, громадянин, який мешкає на тимчасово окупований територія Україна (далі по тексту - Порядок оформлення документів)

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/289-2014-%D0%BF>

Алгоритм дій з оформлення паспорта громадянина України, тимчасового посвідчення, що підтверджує особу громадянина України особам, які зареєстровані в населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, і населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення і на тимчасово окупованій території України (далі по тексту – ГМС) від 02.10.2015 № Д / 153 / 21-15) (далі по тексту - Алгоритм дій)

ІНФОРМАЦІЯ, НАВЕДЕНА НИЖЧЕ, СТОСУЄТЬСЯ НАСТУПНИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ:

- **громадян України**, які мешкали на окупованих територіях на момент окупації і на сьогодні не оформляли паспорт громадянина України;
- **громадян України**, що отримали паспорт до окупації на непідконтрольних територіях. При цьому такі громадяни можуть впродовж довгого часу мешкати і бути зареєстрованими за межами непідконтрольних територій;

ЧИМ ОБУМОВЛЕНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАСПОРТИЗАЦІЇ ЦИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ:

внутрішні (не біометричні) паспорти громадян України, які видавалися до 2016 року, існують тільки на паперових носіях, до того ж мають низький рівень захисту. Підтвердити достовірність такого паспорта можна лише звіривши його з архівною карткою в архіві міграційної служби, що видала паспорт. Саме так підтверджується достовірність паперових паспортів, виданих на підконтрольних територіях. Проте паспорти, видані в Криму і в зоні АТО, неможливо звірити з архівними даними. Тому особа громадян з такими паспортами підтверджується іншими документами.

ГОВОРЯЧИ ПРО ПРОЦЕДУРУ ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ, ТРЕБА РОЗУМІТИ НАСТУПНЕ:

- 1. Паспорт громадянина України**, виданий на непідконтрольній території до початку окупації і не підтверджений іншими документами з фото, під час процедури його заміни і відновлення не є самостійним документом, що засвідчує особу з причин, приведених вище. Одного паспорта в даному випадку недостатньо.
- 2. Додаткові заходи** по встановленню особи жителів непідконтрольних територій - це необхідність. Ця процедура була встановлена законодавством задво до окупації і застосовується до усіх громадян, чия особа не може бути точно встановлена з тих або інших причин. Таким особам треба знати свої права під час встановлення особи органами ГМС.

Процедура встановлення особи передбачена пунктом 43 Порядку. Встановлення особи проводиться тільки відносно повнолітніх.

СПОСОБАМИ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИ ДЛЯ ВКАЗАНИХ КАТЕГОРІЙ ГРОМАДЯН МОЖУТЬ БУТИ:

- **надання** інших документів з фотографією, окрім паспорта. Ці документи мають бути видані органами влади України. В першу чергу це закордонний паспорт громадянина України, паспорт моряка, дитячий проїзний документ (для тих, хто отримує паспорт вперше), водійські права, військовий квиток, офіцерська книжка, різні посвідчення з фотографією. Документи, видані окупаційною владою в Криму і в зоні АТО, ні за яких умов не можуть підтверджувати особу в органах міграційної служби.
- **якщо** таких документів немає, необхідно письмово повідомити Міграційну службу про документи з фото, які зберігаються в матеріковій Україні (наприклад, це особисті справи на попередніх місцях роботи або в архівах учбових закладів, у військових частинах і військових комісаріатах для військовослужбовців і військовозобов'язаних, особисті справи в місцях позбавлення волі). Міграційна служба зобов'язана вилучити такі документи за заявою особи. Також додатковими способами встановлення особи є пошук інформації про заявника в Єдиному виборчому реєстрі і інших державних реєстрах. Але важливо розуміти, що в цих реєстрах як правило немає оцифрованих фотографій заявників. Відсутність фотографії не дозволяє встановити особу.
- **якщо** ніяких документів з фотографією немає (це частий випадок, якщо одержувач паспорта мешкав, вчився і працював тільки в Криму або в зоні АТО), то встановити особу можна за допомогою свідчень свідків.
- **якщо** явку свідків в міграційну службу з яких – небудь причин неможливо забезпечити, то міграційна служба зобов'язана видати відмову в оформленні (відновленні, заміні) паспорта. Ця відмова є підставою для звернення до суду із заявою про встановлення особи. Після встановлення особи судом можна отримати паспорт.

СВІДКАМИ МОЖУТЬ БУТИ РОДИЧІ І СУСІДИ, НЕ МЕНШЕ ТРЬОХ ЧОЛОВІК.

До родичів відносяться батьки, другий з подружжя (якщо шлюб зареєстрований не в окупованому Криму), діти, дідуся і бабусі, онуки, брати і сестри. Можливий і більш далекий ступень спорідненості, але родинний зв'язок в будь-якому випадку має бути підтверджений документально.

СУСІДАМИ Є ОСОБИ, зареєстровані (прописані) поряд з місцем проживання особи, яка встановлюється.

Свідків, їхні адреси проживання, відношення до заявника (сусід або родич) необхідно вказати в заявці - анкеті при поданні документів.

Встановлення особи за допомогою свідчень свідків проводиться в приміщенні міграційної служби в заздалегідь погоджене із співробітниками міграційної служби час. Родичі і сусіди під запис підтверджують особу одержувача паспорта і потім розписуються в протоколі.

ВАЖЛИВО! Якщо повнолітній громадянин отримує паспорт уперше, то у нього немає зареєстрованого місця проживання, і свідками можуть виступати тільки його родичі.

Також за відсутності документів, що підтверджують місце проживання, перший паспорт оформляється без реєстрації місця проживання (прописки). (пункт 2 розділу 5 Алгоритму дій).

ВАЖЛИВО! Якщо паспорт громадянина України втрачений, не залишилося його копії і власник паспорта не пам'ятає його серію, номер і дату видачі, то процедура встановлення особи відносно такої особи не проводиться (пункт 3.8 Алгоритму дій). В цьому випадку необхідно отримати в міграційній службі відмову у видачі паспорта і встановлювати особу в суді.

З боку співробітників міграційної служби часто можна почути некомпетентні заяви і зіткнутися з явно незаконними діями.

ДІЇ І ЗАЯВИ СПІВРОБІТНИКІВ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ, ЯКІ ЗАВЖДИ НЕПРАВОМІРНІ:

1. Мешканцю окупованого Криму заявляють, що в нього є паспорт громадянина РФ, а подвійне громадянство в Україні заборонене. Тому він нібито втратив право на отримання паспорта громадянина України.

Насправді:— частина 4 статті 5 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян і правовий режим на тимчасово окупованій території» встановлює, що примусове автоматичне придбання громадянами України, які мешкають на тимчасово окупованій території, громадянства Російської Федерації не визнається Україною і не є підставою для втрати громадянства України.

Ваші дії: почувши подібне від співробітника міграційної служби, необхідно з'ясувати його ім'я і посаду і написати заяву на ім'я начальника органу міграційної служби з вимогою роз'яснення норм чинного законодавства. У заяві необхідно вказати, що відмова в прийнятті документів для розгляду буде оскаржена до суду. Але в переважній більшості випадків досить зачитати наведену вище норму закону «Про забезпечення прав і свобод громадян і правовий режим на тимчасово окупованій території».

2. Мешканцю Криму, який не має статусу внутрішньо переміщеної особи, заявляють, що він може отримати паспорт тільки в Херсонській області.

Насправді: згідно пункту 3 Порядку оформлення документів, оформлення і видача паспорта громадянина України і тимчасового посвідчення громадянина України здійснюється територіальними підрозділами ГМС за місцем звернення громадянина або його представника.

Ваші дії: Зачитати приведену вище норму. Зажадати від співробітника письмову відмову в прийнятті документів унаслідок того, що документи подані в підрозділ ГМС, який не може їх розглядати.

3. Співробітник міграційної служби повідомляє неповнолітню особу, що для отримання нею паспорта необхідно провести процедуру встановлення особи.

Насправді: Відносно неповнолітніх ніколи не проводиться процедура встановлення особи (пункт 43 Порядку), перший паспорт неповнолітнього видається на підставі оригіналу свідоцтва про народження, оригіналу паспорту одного з

батьків, якщо паспорт батька виданий до народження дитини і довідки про перебування особи в громадянстві України, якщо паспорти обох батьків видані після народження дитини.

Ваші дії: зачитати співробітнику ГМС пункт 43 Порядку. Вимагати письмову відмову у видачі паспорта неповнолітньому у зв'язку з тим, що його особа не встановлена. Пояснити, що відмова буде в подальшому оскаржена до суду

4. Співробітник міграційної служби відмовляє приймати у заявника документи, оскільки, за його словами: «все одно буде відмова у видачі паспорта»;

Насправді: Якщо подані документи не відповідають нормам Порядку, то на вимогу заявника видається письмова відмова в прийнятті документів (пункт 24 Порядку). Перелік необхідних документів вказаний в пунктах 35, 46, 69 Порядку

Пункт 35 Порядку встановлює загальний для усіх випадків видачі паспорта перелік документів, пункт 46 - перелік документів при оформленні паспорта замість загубленого або вкраденого, пункт 69 - перелік документів для обміну паспорта. По цих нормах можна перевірити, чи поданий вами увесь перелік необхідних документів.

Ваші дії: вимагати письмову відмову в прийнятті документів, посилаючись на пункт 24 Порядку.

Вам є 18 років?

НІ

ТАК

Ви отримували раніше закордонний паспорт або проїзний документ дитини (строк дії паспорту при цьому не має значення)?

Для оформлення першого паспорту необхідно подати в міграційну службу оригінал свідоцтва про народження, оригінал паспорту одного з батьків, який виданий до народження дитини і довідку про перебування в громадянстві України, якщо паспорти обох батьків видані після народження дитини.

ТАК

НІ

Необхідно надати закордонний паспорт або проїзний документ в міграційну службу. Особу буде встановлено і видано паспорт.

У вас є інші документи з фотографією, видані українськими органами влади або установами (пенсійне посвідчення, водійські права, студентській квиток, військовий квиток та інше)?

НІ

ТАК

Ви навчались у вищому навчальному закладі або працювали на підприємстві тощо на підконтрольній території України, тому зараз в архівах зберігається ваша особиста справа з фотографією?

ТАК

Вкажіть адресу цих підприємств та установ для направлення запитів і отримання інформації про вас. Особу буде встановлено і видано паспорт.

НІ

Міграційна служба не зможе встановити вашу особу та видати паспорт. Необхідно отримати письмову відмову у видачі паспорту. В подальшому можливо звернутись до суду із заявою про встановлення особи. Рішення суду буде підставою для видачі паспорту.

Необхідно надати ці документи в міграційну службу. Особу буде встановлено і видано паспорт.

НІ

Ви можете забезпечити присутність в міграційній службі трьох родичів або сусідів, які зможуть підтвердити вашу особу?

ТАК

Вкажіть в заявці – анкеті паспортні дані та адреси свідків. Співробітники міграційної служби призначать час для опитування. Свідки під запис підтвердять вашу особу, що дозволить видати паспорт.

Громадська приймальня УГСПЛ зі справ Криму
Гаряча лінія: +380501402565, Viber, WhatsApp: +380997936418
сторинка ФБ: www.facebook.com/pravdop.donbas.krym
e-mail: krym.priemnaya@gmail.com
Гаряча лінія приймальні в м. Херсон та viber: +380668831149